

Vereniging van Leidingeigenaren in Nederland

Verslag 12 maart 2025 Ronde Tafel bijeenkomst ILT, RWS, Velin

Aanwezig : ILT: Joop Aardema, Inez Rijnhart
Rijkswaterstaat/MinlenW: Joel van der Beek
Velin: Klaas Winters, Harry Kamping, Rob Kuppens (verslag)

1. Opening en vaststellen agenda

Voorafgaand aan de agenda worden de projecten Aramis en Porthos besproken.

Aanvullend op de agenda wordt de NIS2 richtlijn (Cyberbeveiligingswet, Cbw) en de CER Richtlijn (Wet weerbaarheid kritieke entiteiten, Wwke) geagendeerd.

Deze punten worden besproken tijdens de rondvraag.

2. Correspondentie en mededelingen

n.v.t. anders dan bovenstaand

3. Verslag Ronde Tafel 9 oktober 2024

Joel vraagt aandacht voor enkele typo's. Met deze aanpassingen wordt het verslag vastgesteld. *Het aangepaste verslag wordt meegestuurd en op het Velin leden-portaal gepubliceerd.*

4. Jaarlijkse inspecties ILT

Zoals bekend is door ILT vórig jaar extra aandacht besteed aan buiten gebruikstelling + verwijdering van buisleidingen, en aan een nadere duiding van het toezichtsmandaat van ILT ten opzichte van Omgevingsdiensten. Dat is namelijk onder de Omgevingswet (Ow) anders dan voorheen onder de Wet Ruimtelijke Ordening.

Er komt een factsheet aan vanuit ILT waarin de mandaten t.a.v. buisleidingen en Seveso-inrichtingen nader worden ingevuld. Enkele 'fouten' in de Ow zullen nog moeten worden hersteld – zoals bijvoorbeeld de compressorstations, die vallen sinds de Ow onder toezicht van ILT maar daar is nooit expertise op geweest.

In het lopende jaar (2025) zijn er twee aandachtspunten.

Ten eerste: Omgevingsmanagement op (tijdelijke) bouwwerken op met name festivalterreinen. Dit kan een eenmalig terrein zijn, maar ook een permanente locatie. Aandachtspunt is hoe de veiligheid rondom leidingen op zulke locaties wordt nageleefd, aangezien bij deze exploitanten van festivals e.d. waarschijnlijk minder kennis aanwezig is t.a.v. aandachtsgebieden en PR10-6 contouren.

Dezelfde vraag geldt t.a.v. (vaak tijdelijke) bouwwerken zoals huisvesting voor arbeidsmigranten, tijdelijke units voor woningen en andere tijdelijke bouwwerken. In de Ow wordt niet alleen over kwetsbare objecten maar ook over kwetsbare locaties gesproken. Voorheen werden locaties niet *bij wet* genoemd.

Ten tweede: de inspectie probeert t.a.v. objectinspecties vaker in het veld aanwezig te zijn. Dat heeft een bredere context. ILT gebruikt, zeker niet alleen bij buisleidingen, in aanzienlijke mate de conformiteitsnormen en -beoordelingen van andere (markt)partijen zoals met name NEN. Er is in die zin een spanningsveld tussen 'particuliere' normen versus publiek toezicht. In ieder geval in theorie is het mogelijk dat er aspecten zijn waar markt-normen niet op toezien, maar die maar voor een publieke inspectiedienst als ILT wel relevant zijn. Vandaar dat ILT zich ten doel stelt zich gedetailleerder te laten informeren over NEN3650-serie, o.a. op basis van gesprekken met RvA en CI's en aanwezigheid in het veld.

Er wordt benoemd dat deze nadere verdiepingsslag geen concrete aanleiding heeft. ILT-breed (en algemener: alle publieke inspectiediensten) is er sprake van een (her)oriëntatie op wettelijke taken versus certificerings-stelsels bij marktpartijen.

ILT heeft naar vele van deze gecombineerde publiek-private stelsels gekeken, want dit speelt uiteraard niet alleen bij buisleidingen. Conclusie is dat er t.a.v. buisleidingen geen hoog-risico is signaleerd.

Een van de vragen vooraf was "hoe komen inspectie-onderwerpen tot stand en heeft Velin daar een rol in". Het antwoord is dus deels gegeven: sommige aandachtspunten hebben een politieke/maatschappelijke context, breder dan ILT-sectie buisleidingen. En de tijdelijke bouwwerken komen vanuit een uitvraag welke vorig jaar voor het eerst op die manier is uitgezet.

5. Omgevingswet – Register Externe Veiligheid (REV)

Klaas licht toe dat er bij de Velin-leden problemen blijven met aanleveren van data en dat hun data niet correct in het REV staat. ILT lijkt per ongeluk niet uitgenodigd (door collega's van MINI&W) voor de workshop van 13 maart, maar is van harte welkom. *Redactioneel:* namens ILT was Bert Aaftink aanwezig.

ILT vindt het de juiste ontwikkeling dat *exploitanten* verantwoordelijk worden voor de volledigheid en correctheid van data. Velin deelt die mening, mits systemen (zie REV-problematiek) het mogelijk maken dat exploitanten op een door de overheid gestelde manier kunnen aanleveren.

6. Inrichten Horizontaal Toezicht (HT) - Gedragscode Buisleidingstroken

Korte achtergrondschets. HT betreft het toezicht op de ondergrondse inrichting. RWS heeft ook een soortgelijk initiatief genaamd "monitoring" t.a.v. de bovengrondse inrichting.

De wens voor HT is ontstaan omdat er, naast leidingen die er lang liggen, steeds meer aanvragen voor nieuwe projecten worden gedaan niet alleen vanuit bekende namen maar ook vanuit (voor Nederland) nieuwe (markt)initiatieven.

Stand van zaken: wat nu nog een gedragscode is, wordt beoogd zich door te ontwikkelen tot een handboek. Daarbij merkt Klaas op dat Tennet zich vooralsnog niet langer aansluit bij de gedragscode. Dat is van de ene kant jammer, want zowel leidingstelsel als elektriciteitsnet behoeven beide uitbreiding. Van de andere kant is er nog te weinig ervaring met de beïnvloeding tussen buisleidingen en hoogspanningskabels in de grond op korte afstand van elkaar.

Er zijn nog veel onduidelijkheden, bovendien valt de wettelijke regelgeving voor elektriciteitsnetwerken onder toezicht van MINKGG en transportbuisleidingen onder MINI&W. In Nederland moet dit worden opgelost binnen een beperkte fysieke ruimte. Alleen al in buurland Duitsland is de oplossing voor dit soort vraagstukken vaak gemakkelijker omdat er veel meer fysieke ruimte is die daadwerkelijk ook wordt benut.

7. Rekenmethodiek omgevingsveiligheid

Er wordt gesproken over de Risico Mitigerende Maatregelen (RRM) die in 2014, gebaseerd op inzichten en problematieken van dat moment, zijn ingevoerd en die vandaag de dag door het RIVM niet langer als wetenschappelijk onderbouwd worden gezien. Volgens de huidige Toelichting mógen exploitanten de RRM uit 2014 nog gebruiken *mits toestemming van bevoegd gezag*.

Er wordt besproken dat het zowel voor exploitanten als voor de inspectie niet overzichtelijk is om per casus toestemming aan het bevoegd gezag te vragen. Dat geldt voor nieuwe leidingen nog meer dan voor bestaande leidingen. Bovendien, wat is nieuw? Als een klein gedeelte van een oude leiding vervangen wordt maar er geenszins sprake is van een nieuwe tracé, waarom zouden de 'huidige' RRM's dan niet meer van toepassing zijn?

ILT is bekend met het issue, maar is hier niet (door de minister) in gekend.

Actiepunt Klaas: de brief die door Velin hierover aan MINI&W/MINKGG is gestuurd, te delen met ILT.

8. Memo Meldplicht milieubelastende activiteit onder Bal

Het Memo dat op de vorige RT is besproken, is zoals toegezegd verspreid onder Velin-leden. Vanuit enkele leden kwam het signaal dat het memo op enkele punten niet duidelijk is. Joop Aardema geeft aan dat het Memo in de beleving van ILT wel degelijk benoemd:

- Melding *via DSO*: de melder ontvangt een terugmelding via DSO dat de melding is ingediend. Het is nadrukkelijk een mélding, er hoeft geen akkoord op te komen vanuit ILT. Het interne proces bij ILT is, dat er binnen 6 weken naar de melder gereageerd wordt als er vragen over de melding zijn.
- ILT publiceert de meldingen eens per maand in de Staatscourant.

Bovenstaande werkwijze staat op de website van ILT incl. de links naar de juiste meldwijze binnen DSO.

Tot slot: deze BA- meldingen worden ook kenbaar gemaakt via bekendmakingen.nl zodat aanwonenden die zich voor deze alerts hebben aangemeld op de hoogte worden gesteld.

9. Overige

Sinds de vorige Ronde Tafel, is meer duidelijk geworden over het toezicht op de Europese methaanverordening. MINKGG heeft besloten dat SODM toezichthouder wordt. Vooral nog zegt SODM echter hier geen menskracht voor te hebben.

Gasunie heeft laten weten dat hiermee een probleem ontstaat. GU is immers gereed om de gewenste data met de bevoegde inspectie in casu SODM te delen.

10. Rondvraag en sluiting

MinKGG heeft opdracht aan Capgemini verstrekt voor een inventarisatie op welke wijze het toezicht bij CER en NIS2 geregeld is. Eenzelfde discussie als rondom de methaanemissie dient te worden vermeden.

ILT vraagt zich af of Velin-leden er weet van hebben óf zij worden aangewezen als een (deel van een) Kritische Entiteit? Velin antwoordt dat Velin-leden niet weten of men als een Kritische Entiteit wordt gezien. De vraag is namelijk of dat de h ele energie-infrastructuur van NL aangaat. Gasunie is natuurlijk wel degelijk bezig met bescherming van vitale infrastructuur

Klaas meldt dat hij gesproken heeft met VEMOBIN (Vereniging Energie voor Mobiliteit en Industrie, v/h VNPI, de Nederlandse raffinaderijen). Die kampen met dezelfde security problematiek als de buisleidingsector t.a.v. beveiliging zowel online als fysiek.

Hiermee wordt de vergadering gesloten en volgt nog een lunch.